

“การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1”

ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์สวก.1 นับเป็นพันธุ์ถั่วลิสงที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพาะปลูกบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ มีลักษณะเด่นประจำพันธุ์ ดังนี้

- 1) ใบ : จัดอยู่ในชนิดใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ ประกอบไปด้วย 4 ใบย่อย ลักษณะใบรูปรี กว้าง 2.2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ปลายใบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบมีขนยาว 0.2 เซนติเมตร
- 2) ต้น : ทรงต้นเป็นแบบพุ่มตั้ง แตกกิ่งแบบต่อเนื่อง ต้นมีความสูงประมาณ 21.8 เซนติเมตร มีความกว้างทรงพุ่มประมาณ 34.9 เซนติเมตร
- 3) เมล็ด : เมล็ดมีลักษณะยาวรี เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน เปลือกฝักมีลายเล็กน้อย ปลายฝักมีจะงอย มีจำนวนฝัก 17 ฝักต่อต้น
- 4) ดอก/ช่อดอก : ดอกออกบริเวณข้อที่ลำต้นแขนง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีเหลือง มีอายุวันดอกแรกบาน 25 วันหลังจากออก
- 5) ฝัก/เมล็ด : ฝักของถั่วลิสงพันธุ์นี้มีขนาดใหญ่ ลักษณะฝักคอดตรงกลาง กว้าง 1.6 เซนติเมตร ยาว 2.6 เซนติเมตร มีจำนวน 2 เมล็ดต่อฝัก กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 1.6 เซนติเมตร เปลือกเมล็ดมีสีชมพูอ่อน มีน้ำหนักเมล็ด 100 เมล็ดประมาณ 51.6 กรัม การกะเทาะร้อยละ 68.3

แนวปฏิบัติการปลูกถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1

1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์

- เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงที่นำมาปลูกควรผ่านการทดสอบความงอก โดยควรมีเปอร์เซ็นต์ความงอกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เปอร์เซ็นต์
- เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ต้องสมบูรณ์ ไม่แตกหัก เยื่อหุ้มเมล็ดไม่มีรอยฉีกขาด ไม่มีร่องรอยของการเข้าทำลายของโรคและแมลง
- ก่อนทำการเพาะปลูกควรนำเมล็ดพันธุ์ไปคลุกด้วยเชื้อไรโซเบียมในอัตรา 200 กรัม (1 ถุง) ต่อเมล็ดพันธุ์ 15 กิโลกรัม เนื่องจากเชื้อไรโซเบียมเป็นแบคทีเรียที่สามารถสร้าง ปมรากถั่วเพื่อช่วยตรึงไนโตรเจนจากอากาศ สามารถลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน ช่วยลดต้นทุนการผลิต คืนความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน

2) การเตรียมดินและปลูก

- ควรไถพรวนดินก่อนปลูกในขณะที่ดินมีความชื้นพอเหมาะโดยทำการไถ 2 ครั้ง ไถตะตากดินทิ้งไว้ 1 สัปดาห์ และพรวน 2 ครั้ง หลังจากนั้นปล่อยทิ้งไว้จนวัชพืชแห้งตายแล้วไถกลบเศษซากพืชอีกครั้งตามด้วยการพรวนย่อยดินกลบก่อนปลูก
- การปลูกในฤดูแล้งต้องยกร่องปลูกและแต่งสันร่องให้เสมอกัน เพื่อสะดวกในการให้น้ำ
- ความกว้างของสันร่องขึ้นอยู่กับเนื้อดิน ถ้าดินแน่นควรใช้ร่องแคบ ซึ่งควรมีความกว้างของสันร่องประมาณ 60 – 100 เซนติเมตร

- การปลูกถั่วลิสงสามารถปลูกได้ 2 แถว ในฤดูฝนควรปลูกบนพื้นที่ราบ แถวปลูกขวางแนวลาดเทของพื้นที่ ควรทำทางระบายน้ำออกจากแถวปลูกเพื่อป้องกันน้ำขังท่วมแปลงปลูกในช่วงฝนตกชุก

“ควรคำนึงถึง!!! พื้นที่ปลูกและปริมาณแหล่งน้ำที่เหมาะสมก่อนการเพาะปลูก”

3) อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์

- ในการปลูกถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์สวก.1 ที่เหมาะสมมีปริมาณอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมอยู่ที่ 12 – 15 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมช่วยให้ต้นถั่วสามารถเจริญเติบโตได้ดี ผลผลิตสูง อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการปลูก ช่วยประหยัดต้นทุนการผลิต

“ในฤดูฝน : ควรเลือกปลูกถั่วลิสงในพื้นที่ดอน มีการระบายน้ำได้ดี ควรใช้สารแพคโคบิวทราโซล เพื่อช่วยลดการยืดตัวของต้นถั่วลิสง”

4) การจัดการธาตุอาหารสำหรับถั่วลิสง

- ดินทรายร่วนหรือดินร่วนปนทราย ควรใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในอัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ ผสมกับโพแทสเซียมคลอไรด์ในอัตรา 5 – 10 กิโลกรัมต่อไร่

- ดินร่วนหรือดินเหนียว ควรใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 ในอัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ หรืออาจใช้ปุ๋ยผสมสูตร 16-20-0 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ ควรใส่ปุ๋ยรองพื้นก่อนทำการเพาะปลูก

- การจัดการธาตุอาหารรองและจุลธาตุ ควรใส่ยิปซัมในอัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ ที่ระยะลงเข็มสร้างฝัก (35 - 40 วัน หลังปลูก) และฉีดพ่นจุลธาตุอัตรา 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร/ไร่ ที่ 45 – 50 วันหลังปลูก

“ยิปซัม : ยิปซัมจัดเป็นสารปรับปรุงดินชนิดหนึ่งที่เกษตรกรนิยมใช้ทางการเกษตร ยิปซัมประกอบไปด้วย ธาตุแคลเซียมเป็นองค์ประกอบหลัก และมีธาตุกำมะถันในปริมาณที่สูง จึงมีคุณสมบัติช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินให้ดียิ่งขึ้น ช่วยเสริมให้พืชมีธาตุอาหารที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากธาตุแคลเซียมมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างเซลล์และโครงสร้างของเซลล์ ส่วนธาตุกำมะถันเป็นธาตุอาหารพืชที่มีส่วนช่วยในการสร้างโปรตีนที่เป็นองค์ประกอบของพืช”

- การใส่ปุ๋ยสำหรับถั่วลิสงตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้ร่วมกับโรโซเปียม ช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีในโตรเจน ดังนั้น ก่อนปลูกควรเก็บตัวอย่างดินมาวิเคราะห์ระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินและหาปริมาณธาตุอาหารพืชที่สำคัญสำหรับการประเมินการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้เพียงพอต่อความต้องการของถั่วลิสง โดยใส่รองพื้นพร้อมปลูก

5) การเก็บเกี่ยวถั่วลิสง

ถั่วลิสงมีอายุเก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 100 – 110 วัน สามารถเก็บเกี่ยวได้โดยการใช้เครื่องจักรหรือใช้แรงงานในการถอนหรือขุดและทำความสะอาดเบื้องต้น ในการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรนิยมเก็บเกี่ยวเกี่ยวด้วยเครื่องขุดถอนติดท้ายรถแทรกเตอร์ ตามด้วยการปลิดฝักด้วยเครื่องปลิดฝักขนาดใหญ่ติดท้ายรถแทรกเตอร์หรือเครื่องปลิดขั้วฝักถั่วลิสงแบบกึ่งอัตโนมัติ

6) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

หลังการเก็บเกี่ยวถั่วลิสงจากแปลงควรนำถั่วลิสงมาทำการตากบนตะแกรงตาข่าย บนแคร่หรือผ้าใบ โดยไม่ให้ฝักสัมผัสพื้นดิน และควรพลิกกองถั่วที่ตากประมาณ 2 – 3 ครั้งต่อวัน เพื่อช่วยให้ฝักแห้งเร็วขึ้น กรณีตากในช่วงที่แดดจัดจะใช้เวลาตากประมาณ 3 – 5 วัน เพื่อช่วยลดเปอร์เซ็นต์ความชื้นให้ต่ำกว่า 9 เปอร์เซ็นต์ กรณีเก็บเกี่ยวถั่วลิสงฝักสด ควรบรรจุในตาข่ายที่สะอาดอากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวที่ดีช่วยลดความเสียหายจากการเข้าทำร้ายของแมลงศัตรูพืช ลดการเข้าทำร้ายของเชื้อรา รักษาคุณภาพของเมล็ด อันเป็นการช่วยยืดอายุการเก็บรักษาเมล็ด

“ข้อแนะนำ : ไม่ควรกองถั่วทิ้งไว้นานเกิน 1 วัน เพราะอาจเกิดเชื้อราได้”

ที่มา

การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1 (การนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ). กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร. กรมส่งเสริมการเกษตร

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
กลุ่มส่งเสริมพืชน้ำมันและพืชตระกูลถั่ว